

ACC. N:R. M. 6673: 1-16.

Landskap: Halland Upptecknat av: Bro Jansson
Härad: Hälsjö Adress: Skåne
Socken: Hälsjö Berättat av: Edin Pettersson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1899 i Rännstev

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

<u>Uppteckningen rör Bata kreatur</u>	<u>sid. 1.</u>
<u>Brungrävning</u>	<u>" 3.</u>
<u>Spöke</u>	<u>" 6.</u>
<u>Upptecknat av namn</u>	<u>" 7.</u>
<u>Spöke</u>	<u>" 10.</u>
<u>Köra ut Knut</u>	<u>" 11.</u>
<u>De vise</u>	
<u>männen</u>	<u>" 14.</u>
<u>Päckemannen</u>	<u>" 16.</u>

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6673:1a

Landskap: Skåneland Upptecknat av: Ber Jansson
Härad: Hök Adress: Skattöps
Socken: _____ Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1940 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Elin Petterssons levnad

Fräken Elin Pettersson är född i Flustör, där hennes föräldrar innehade en lantbruk. Hennes mor var från Flustör och har berättat sägnerna. Modern var emellertid mycket litet vidskeplig och fäntle därför inte vidare på alla sägner, som hon hört av sina föräldrar. Fräken Petterssons föräldrar flyttade sedan till Rännestörs socken och köpte i Rännestörs by ett tämligen stort hemman. Detta har numera övertagits av bröder till fräken Pettersson. Hon passas nu sina föräldrar, som köpt ett hus i Skattöps.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 6673:1.

Landskap: Halland

Upptecknat av: P. Jonsson

Härad: Hög

Adress: Skattö

Socken: Hasslöf

Berättat av: Elin Pettersson

Uppteckningsår: 1939

Född år 1899 i Hasslöf

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVBota kreatur.

På Hallandsäsen i Hasslöfs
söken bodde en kvinna, som botade
kreatur. Hon hade en säck, i vilken
det förvarades ett hallmedel. Detta
medel hjälpte mot alla slags kreaturs-
sjukdomar. Ingen fick öppna påsen,
ty då miste medlet sin kraft.

Överallt i byarna intill där hon
bodde botade hon sjuka kreatur, och
ingen hade något öppna påsen. På
ett ställe, där man var mycket religiös
och motarbetade halldom, fick hus-
bonden ingen ro, när han såg hen-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 6673:2.

Landskap: Halland Upptecknat av: Pers Jansson
Härad: Hök Adress: Skottorp
Socken: Hästtorv Berättat av: Elin Petersson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1899 i Hästtorv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

nes påse. Han tog påsen under
armen och gick till prästen med
brottyget. Denne öppnade påsen
och läste på en lapp, som låg i den:

Vit kav och röd,
vill du inte leva så får du dö
Svart kav och grå
gångar ikaså.

Sedan måste hon sluta med sin
skrivarens betande.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

No. 6673:3.

Landskap: Halland Upptecknat av: Bro Jansson
 Härad: Hök Adress: Skottorp
 Socken: Hasslöv Berättat av: Elin Petersson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1899 i Hasslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Brunngrävning.

I Trödsfälla i Hasslövs socken hade man på ett ställe mycket ont om vatten. Och det vatten man hade var mycket dåligt. Under vintern smälte man snö till vatten för att få vatten till kreaturen. En man från Bjäre härad hade hört talas om att man inte hade vatten i byn. Under sina vandringar kom han till Trödsfälla, och lovade att skaffa dem vatten. Han hade på flera platser kunnat utpeka vattenådror, och det skulle han kunna här också, sa de här. En hel dag

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 6673: 4.

Landskap: Halland Upptecknat av: Per Jonsson
 Härad: Hök Adress: Skattö
 Socken: Hästöv Berättat av: Elin Pettersson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1899 i Hästöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

gick han omkring och sökte efter vatten. Till slut sade han, att han funnit en vattenåder och den fanns under bakugnen i köket. Ingen kunde kontrollera, om han hade rätt, ty man ville riva huset.

Nämnde bonden blev emellertid inte så mycket beröskad, ty vatten-
 sökaren skulle även söka en vattenåder för en granne, som inte heller hade något vatten. Efter att ha sökt både länge och väl uppvisade han en plats ute på fjäladen, där man skulle gräva en brunn. Man grävde femton

Skriv endast på denna sida!

ACC. N^oR.

M. 6673 : 5.

Landskap: Halland Upptecknat av: P. Jansson
Härad: Höke Adress: Skattarp
Socken: Hasslöv Berättat av: Elin Pettersson
Uppteckningsår: 1959 Född år 1899 i Hasslöv

alnar och ändå påträffade man inte
någt vatten. Efter den tiden
fötte man ingen tillräcklig
främmande vatten sökare. Byen är
numera utflyttad, och därför har man
fått vattenfrågan löst.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ST

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

M. 6073 : 6.

Landskap: Halland Upptecknat av: Bror Jansson
 Härad: Hör Adress: Skatters
 Söcken: Hasstöv Berättat av: Ulin Pettersson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1899 i Hasstöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Spöke.

En gämslig ledde från Rännestövs
 ängar till Vallberga. Denna stig gick
 över en stor mosse kallad Vallberga
 mosse. Nattetid ^(vägare) man knappt gå över
 massen. Det var ett allmänt talesätt:
 "Vi våga ej gå över Vallberga mosse,
 för där spökar det."

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 6673:7.

Landskap: Halland Upptecknat av: P. Jansson
 Härad: Flak Adress: Skattung
 Socken: Helsingö Berättat av: Elis Pettersson
 Uppteckningsår: 1939. Född år 1899 i Helsingö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Uppkomst av namn.

När en person flyttade från sin hemort, var det här i södra Halland för såu allmänt, så han på sin nya plats erhö^(en namn) från sin förra boplatz. Några exempel kunna anföras. Personer från Skallinga bygget i Rönneby fingo namnet skallinga, t. ex. "Skallingajannen" "Skallinganelsen". Vid Revlamossen i Ysby socken läge se hus i rad. Alla som bodde i det mittersta huset kallades Metterna. Efter flera generationer blev ordet så skämsord, ty ingen visste varifrån namnet hade sitt ursprung.

Tillnamn

Öknamn

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6673:8.

Landskap: Halland Upptecknat av: P. Jansson
 Härad: Hök Adress: Skattorp
 Socken: Hustv Berättat av: Elin Pettersson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1899 i Hasslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

I Hasslövs socken strax väster om Guldhögen ligger ett ställe, som kallas Hälbergs. Liden upp till stället kallas Hälbergs li. Vägen fortsätter sedan upp till Brante källa. Stället vid Hälbergs li toptes vid mitten av 1800-talet av en inflyttad lantbrukare, som hette Lars. Strax efter det att han mottagit stället fick han namnet Lars Hälberg av folket i bygderna. Då en tid hade gått blev Lars arg och instämde en person, som kallat honom för Hälberg. Personen, som blev instämmande för årekränkning var Sven i Ekered.

Hälsning
Elin

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6673:9

Landskap: Halland Upptecknat av: Bron Jansson
Härad: Hök Adress: Skallarp
Socken: Hasslöv Berättat av: Ellin Petersson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1899 i Hasslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

Då tomaren frågade honom, om han erkände, så han kallat honom för Lars Hälberg, svarade han frimodigt inför sätten: "Jag har aldrig hört något annat namn än Lars Hälberg och namnet Hälberg få alla, som inneha hemmanet vid Hälbergs li." Sven i Ekerud blev frikend om Lars Hälberg och hans ättlingar fingo behålla sitt namn Hälberg.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M. 6673: 10.

Landskap: Halland Upptecknat av: Per Jansson
Härad: Häls Adress: Skattarp
Socken: Hästev Berättat av: Elin Petersson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1899 i Hästev

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Spöke:

I Romsehälan i Ebered uppe på
Hallandsäsen i Hästevs socken brukar
det spöka. Folk var mycket
rädda för att gå förbi hälan nattetid.
En bonde gick en gång genom hälan
och snövade över någon ting luddet och
blev väldigt rädd och frödd, att det var
spöket, som bodde i hälan. Sedan fick
han emellertid reda på, att spöket inte
har varit annat än en ko, som legat
i hälan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6673:11.

Landskap: Halland Upptecknat av: Bro Jansson
 Härad: Nöke Adress: Skuttorp
 Socken: Hantå Berättat av: Elin Pettersson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1899 i Hosstör

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

H. G. 3Kära ut "Knut"

På 1800 talets fjörta hälft förekom
 sedan en kärä ut "Knut" på detta
 sätt. Man gjorde en träfigur och kläd-
 de ut den till en människa. Armar-
 na var lösa och sättes på. När trä-
 orkan kom från gård till gård, togas ar-
 marna av och en person bar kroppen
 och en annan armarna, ty orkan
 var för tung för en person att bära.
 Så kom orkan från gård till gård,
 ty ingen ville ha den kvar utan
 bar den till granngården. En be-
 medföljer och i detta stad var Knut-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6673 : 12.

Landskap: Halland Upptecknat av: Bon Jansson
 Härad: Sten Adress: Skattarp
 Socken: Flaslev Berättat av: Elin Petersson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1899 i Hasstör

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

orken hade kommit ifrån och i vilken riktning orkan skulle fortsätta.

På 1820 talet skickades en säden knut orka till Skred i Flaslev socken, som hade sänts från gård till gård ända från Bjäre härad i Skåne. Ingen ville ha orkan kvar, ty den fick hela sät betä knut påse. Men någon spaus måste ork knut orkan spanna. Den omfattade orkan, som vandrat flera mil, komnade till sist hos en bond i Skred. Flaslev, som kallades "Kana velspetteren". Han blev arg, när

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6673 : 13.

Landskap: Halland Upptecknat av: Bra Jansson
Härad: Lih Adress: Skottorp
Socken: Hasslövs Berättat av: Elin Pettersson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1899 i Hasslövs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13.

örkan kom till honom och bar
till en närläget stenrös. Där brände
han knutörkan.

Skriv endast på denna sida!

M. 6673 : 14.

ACC. N:R. _____

Landskap: Halland Upptecknat av: Brn Jansson
Härad: Kön Adress: Thattorp
Socken: Hasslöv Berättat av: Lin Pettersson
Uppteckningsår: 1934 Född år 1899 i Hasslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

H. C. 3

De vise männen.

En för länge sedan utdöd
julsed var en upplag till minne av
de vise männen.

Fyra personer blädde kretande
dag jul ut sig till de tre vise män-
nen och jungfru Maria. De flesta
fall voro alla män och även den
som för ständ jungfru Maria. De tre
vise männen voro klädda i längrän-
diga byxor i vitt och blått. Ovan-
på kläderna hade de en vit spörta, som
fästas upp vid midjan. På ryggen
hade de fäst en kaffebricka på

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6673: 15.

Landskap: *Halland* Upptecknat av: *Bron Jansson*
 Härad: *Höke* Adress: *Skattorp*
 Socken: *Hasstöv* Berättat av: *Elin Pettersson*
 Uppteckningsår: *1939* Född år *1899* i *Hasstöv*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15

vilken de sloga likom på en frum-
 ma jungfru Maria var klädd som en
 kvinna med ett stort bylte på armen.
 Där blev stor uppståndelse på gårdarna,
 där de droga fram. De gingo in
 och träkade på familjens medlemmar
 och såll några tröstande ord. Vid sin
 ankant skoga de på sina frummar.
 Husbonden på stället tog fram bränn-
 vinskannen och bjöd en sup
 på den recepten de förtralle till nästa
 gård.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. _____

M. 6673 : 16.

Landskap: Halland Upptecknat av: Per Jansson
 Härad: Hök Adress: Skottorp
 Socken: Flasstöv Berättat av: Elin Pettersson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1899 i Flasstöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

junf.

(H. C. 27)

Bäckemannen.

Vid Röhöjs bäcken i Flasstövs socken låg fordom en träsnäverianeri, som tillhörde Dömestöps gård. Arrende bönderna på Hallandsås gjorde sina såpsverke vid träsnäveriet. Folket talade mycket om, att det fanns en bäckeman i bäcken. Den uppträdde mestadels i form av en dimfigur.

Skriv endast på denna sida!